



**НОВЕ МІСТО: АРХІТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНІ ТА
БУДІВЕЛЬНО-ВИРОБНИЧІ ПРОЦЕСИ — ВИКЛИКИ ЧАСУ**

Матеріали

I МІЖНАРОДНОГО НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО СИМПОЗИУМУ

(31 березня 2026 року)



м. Івано-Франківськ
2026 рік

DOI 10.33098/2026.01.31.03

УДК 711.4:72.012(076)

Н 72

*Рекомендовано до розміщення в електронних сервісах
ЗВО «Університет Короля Данила»
(протокол № 9 від 30 квітня 2026 р.)*

Н 72

Нове місто в час змін: виклики архітектурно-планувальних та будівельно-виробничих процесів: матеріали Міжнародного науково-практичного симпозіуму (м. Івано-Франківськ, 31 березн. 2026 року). Івано-Франківськ: ЗВО «Університет Короля Данила», 2026. 148 с.

ISBN 978-617-8850-14-2

Видання вміщує тези доповідей учасників Міжнародного науково-практичного симпозіуму «Нове місто в час змін: виклики архітектурно-планувальних та будівельно-виробничих процесів», який відбувся 31 березня 2026 року у закладі вищої освіти «Університет Короля Данила». Розраховане на наукових та науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти і наукових установ, здобувачів вищої освіти, а також на широкий читацький загал.

Організаційний комітет не завжди поділяє думку учасників конференції. Відповідальність за достовірність фактів, статистичних даних, точність викладеного матеріалу покладається на авторів.

УДК 711.4:72.012(076)

© ЗВО «Університет Короля Данила», 2026

© Автори, 2026

5. Міністерство розвитку громад та територій України. *Підсумки 2023: звіт про роботу у сфері відновлення*. Київ : Мінрегіон, 2023. 84 с.

6. Шевченко Л. Стійка архітектура: міжнародний досвід та українські реалії. *Будівництво та архітектура*. 2024. № 1. С. 12–20.

УДК 72.01:159.937

Юрій Ковальчук,
архітектор, викладач,
Фаховий коледж ЗВО «Університет Короля Данила»,
м. Івано-Франківськ, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-5517-4286>

ЕМОЦІЙНА СКЛАДОВА В АРХІТЕКТУРНОМУ КОНТЕКСТІ

Архітектура сьогодні – це галузь, яка охоплює поняття широкого спектру поза матеріальними визначеннями процесу створення та функціонування об’ємно-просторового середовища для суспільної життєдіяльності. У процесі творення об’єктів архітектури, містобудування, їх просторової організації надзвичайно важливим є розуміння їх придатності в часовому діапазоні, котрий наступає значно пізніше, ніж фізичний час проектування, коли власне відбувається якісна експлуатація із забезпеченням реалізації функціональних процесів об’єкту. Споживач (користувач, відвідувач, клієнт), користуючись результатом роботи архітектора, особливо в умовах сучасних трансформацій форм, способів та локацій у міському просторі, перестає сприймати архітектуру виключно з функціонального чи естетичного погляду, а дедалі більше відчуває вплив її на власний психоемоційний стан, починаючи, наприклад, з простого поняття «відчуття комфорту/дискомфорту».

Як архітектор, вважаю емоційну складову невід’ємною в процесі творення як об’єктів архітектури, так і комплексно міського середовища – реальним засобом формування якісного середовища для життя людини. Емоційна чутливість в наш час є критерієм, що характеризує актуальність та життєздатність об’єкта. У процесі проектування ми не просто організуємо простори, геометрично укладаючи їх в об’ємно-планувальну структуру, – ми створюємо сценарії функціонування, переживання, які формують життєвий досвід людини через матеріальні і нематеріальні відчуття. Простір може проявлятися та сприяти відчуттю спокою чи тривоги, надихати або ж, навпаки, пригнічувати, емоційно наповнювати або виснажувати, зрештою, створювати настрій – це і багато іншого в процесі експлуатації об’єкту залежить від рішень, котрі закладаються ще на етапі архітектурної

концепції проекту. Форма, колір, фактура, текстура, світло, пропорції та масштаб – це не просто інструменти об'ємно-просторової композиції, це носії «кодів», з яких пізніше формуватиметься емоційна структура споживацького досвіду.

Сучасне життєве середовище потребує архітектури, яка може якісно реагувати та взаємодіяти з емоційними потребами, особливо на фоні травматичного досвіду суспільства та в умовах майбутнього повоєнного відновлення України. Емоційна складова в архітектурі може і має виступати своєрідною формою терапії, що базується на найпростіших відчуттях, таких як безпека, пам'ять, комфорт тощо, і стає передумовою формування якісного архітектурного середовища. Тому в процесі проектування варто враховувати не лише нормативні вимоги, необхідним стає вміння аналізувати та адаптувати майбутні сценарії поведінки, інтуїтивне сприйняття простору, формування ним певної атмосфери. В даному контексті на сцену компетентностей архітектора виходить новий учасник – емоційний інтелект, який сьогодні є не менш важливим, ніж технічні, художні чи юридичні компетентності.

Процес створення архітектурних продуктів вимагає міждисциплінарного підходу, включаючи психологію, соціологію, нейронауку, незважаючи на масштаби – починаючи від інтер'єрних рішень і закінчуючи цілими містобудівними структурами. Незначні елементи, впливаючи на загальне відчуття простору, формують комплекси містобудівних та архітектурних рішень з потенціалом забезпечення емоційного балансу міського середовища.

Підсумовуючи, варто зазначити, що емоційна складова в архітектурному проектуванні стає невід'ємним елементом процесу формування сталості, гуманності та чутливості простору. Вона виводить архітектуру за матеріальні межі, трансформуючи її у мову взаємодії людини і простору. Саме через і завдяки «емоції» архітектура стає глибинно ціннісною та актуальною в часі змін.